



Velp, 27 juni 2024

## Open Brief aan de gemeenteraad van Rheden

Beste leden van de gemeenteraad,

De besturen van de Dorpshuizen in Velp maken zich ernstige zorgen over de gevolgen van de voorgenomen bezuinigingen in de Kadernota. De vrees bestaat dat het werk van honderden vrijwilligers in het Sociaal Domein, dat in vele jaren tot stand is gebracht, in drie jaren compleet zal worden afgebroken. Werk dat bovendien door de jaren heen is mee-geëvalueerd met de behoeften en demografie van de respectievelijke verzorgingsgebieden. Werk ook, waarvan u frequent op de hoogte bent gehouden en waarover u meermaals uw bewondering voor heeft uitgesproken.

De gevolgen zijn dan niet te overzien; afbreken is eenvoudig, opbouwen des te moeilijker en zelfs vrijwel onmogelijk. Eenmaal gesloten dorpshuizen zullen niet meer opengaan en kunnen hun werk voor mensen die het dorpshuis als hun tweede thuis zien, niet voortzetten.

Om die reden doen we een klemmend beroep op u allen om deze doodlopende weg niet in te slaan. De zorgen die leven bij de besturen van de Dorpshuizen, zijn alleen maar toegenomen door de op het oog standvastige collegeleden. Onbegrijpelijk dat een College, dat zich jarenlang heeft ingezet voor de opbouw van het Sociaal Domein, een dergelijke verstrekkende ombuigingsvoorstellen heeft gedaan.

In Velp zijn er vijf dorpshuizen; dat heeft alles te maken met de sociale en demografische opbouw van de bevolking.

Elk dorpshuis of vergelijkbare voorziening is uniek en bedoeld voor een specifieke groep inwoners. Ook de activiteiten in elk dorpshuis zijn anders. Wat de dorpshuizen delen, is het woord 'samen'. De dorpshuizen in de gemeente Rheden zorgen ervoor dat samen leven samenleven wordt. Velp is behoorlijk gesegregeerd; sluiting van dorpshuizen zal zeker niet tot gevolg hebben dat bezoekers uit het ene dorpshuis, zich na sluiting zullen melden bij een van de andere dorpshuizen. Wat gebeurt er, na sluiting van de rest, met de (drie) dorpshuizen in de gemeente die open zullen blijven? Moeten zij een andere rol innemen? Moeten zij ook fors bezuinigen?

Dorps- en buurthuizen zijn een laagdrempelige ontmoetingsplek en staan in relatie tot het Rhedens model, in het bijzonder de samenredzaamheid, waar van- voor-door inwoners de belangrijkste meetlat is. Deze visie op de samenredzaamheid is verwoord in de nota samenredzaamheid Dorpshuizen hebben een signaalfunctie vervuld voor de professionele hulpverlening, vooral als het wat minder gaat met mensen. De bezuinigingen zullen ongetwijfeld een enorme impact hebben op alle activiteiten in het Sociaal Domein en dat is niet in euro's uit te drukken. De gevolgen zullen veel groter zijn dan de bezuinigingen die nu zijn ingeboekt. Het professionele veld zal dan alle taken van de dorpshuizen moeten overnemen.

### **Baten 1,6 keer de kosten**

Dit wordt nog eens heel helder verwoord als de belangrijkste conclusie uit een meta-analyse van onderzoeksbureau SEOR (in opdracht van Sociaal Werk werkt!, 2021). Uit het onderzoek blijkt dat *er niet zo iets is als 'one best way of social work', want zowel bij preventieve als meer curatieve aanpakken maakt sociaal werk echt een verschil. De spreiding in rendement tussen businesscases is groot, ook binnen de typen. Op basis van 14 maatschappelijke kostenbatenanalyses (MKBA's) binnen de 32 businesscases constateert SEOR dat de brutobaten gemiddeld een factor 1,6 hoger liggen dan de kosten.*

Kortom: elke geïnvesteerde euro levert een rendement van € 1,60 op.

Wat je nu in welzijn van je inwoners investeert, bespaar je op zorg in de toekomst. Zeker nu mensen ouder worden en een steeds groter wordende groep langer ~~thuis~~ zelfstandig (en vaak alleen) zal blijven wonen is preventie van cruciaal belang.

De besturen van de dorpshuizen verbazen zich ook over het feit dat ruim een maand geleden het Koersdocument Sociaal Domein door u is goedgekeurd. Op dát moment had de gemeente al aan de inwoners kunnen vragen om alvast rekening te houden met de noodzakelijke bezuinigingen. Om alternatieven aan te dragen.

Dan was de gelegenheid benut om gebruik te maken van de deskundigheid in het veld om na te denken over (alternatieve) invulling van de bezuinigingen. Daarvoor is het nog niet te laat, maar als u op 2 juli de Kadernota goedkeurt, dan liggen de randvoorwaarden vast. En daarmee dus ook de sluiting van dorpshuizen. Wij zijn allen graag bereid om met u in gesprek te gaan om gezamenlijk na te denken over alternatieven voor de voorgenomen bezuinigingen.

Er rust een zware verantwoordelijkheid op uw schouders om niet rücksichtslos te snijden in de 'kosten' van de dorpshuizen. Ook u zult

ongetwijfeld de afbraak van het Sociaal Domein én het einde van het Rhedens model willen tegengaan. Nu kan het nog!

Uit ervaringen in het hele land blijkt dat andere gemeenten, die al eerder hebben bezuinigd door alleen nog hun wettelijke taken uit te voeren daarop inmiddels terugkomen. Ze hebben besloten nu vele extra miljoenen uit te geven voor de heropbouw van het Sociaal Domein. Dat is toch niet wat u wilt?

Het is volkomen helder dat er na sluiting van de dorpshuizen een enorme druk op het eigen (sociale) netwerk van inwoners en daarna van professionals komt te liggen. Met alle kosten van dien. De gemeente Rheden zou juist nu meer kunnen investeren in preventie (waarin ook de dorpshuizen een grote rol spelen!) om te voorkomen dat er straks vele miljoenen nodig zijn om de afbraak van het Sociaal Domein terug te draaien.

In de bijlage van deze brief is een infographic uit de dorpshuizennota van de gemeente Rheden toegevoegd, waarin het belang van dorpshuizen klip en klaar wordt aangegeven. Wat ons betreft kan het niet zo zijn dat de gemeenteraad hieraan voorbijgaat. De eenzaamheid zal toenemen en mensen zullen vereenzamen. Dat geldt niet alleen voor de bezoekers; ook van de vrijwilligers wordt hun vaste activiteit om zeep geholpen, met als gevolg dat ook zij grote kans lopen te vereenzamen.

Namens onderstaande dorpshuizen wensen wij u veel sterkte toe bij het nemen van – de juiste – besluiten.

Buurthuis De Poort

Wieke Kluft, voorzitter

Henk van Zadelhoff, secretaris

'Ons Raadhuis', Activiteiten centrum/tussenvoorziening,

Velp Centrum

Rita Keverling Buisman, vz Bestuur

Irma Smeenk, coördinator

Trefpunt Elleboog

Maarten van Sante, voorzitter

Gemeenschapshuis Ons Trefpunt

Anneke en Ton Nieuweijer, Bestuur

Ontmoetingscentrum De Paperclip

Velp nieuw-Zuid

Eduard Mesritz, voorzitter

## Bijlage open brief gemeenteraad



Figuur 1 Wat doen de dorpshuizen in Rheden? Bron: Van samen leven naar samenleven, gemeente Rheden